

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

Iphondo leMpuma Kapa: Isebe leMfundo
Provinsie van die Oos Kaap: Departement van Onderwys
Porafensie Ya Kapa Botjhabela: Lefapha la Thuto

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 11

NOVEMBER 2025

REKENINGKUNDE V2

PUNTE: 150

TYD: 2 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 14 bladsye, insluitend 'n formuleblad vir finansiële aanwysers en 'n 11-bladsy antwoordeboek.

Testpapers.co.za

Testquestions.co.za

INSTRUKSIES EN INLIGTING

Lees die volgende instruksies aandagtig deur en volg dit noukeurig.

1. Beantwoord AL die vrae.
2. 'n Spesiale ANTWOORDEBOEK word voorsien waarin jy ALLE vrae moet beantwoord.
3. 'n Formuleblad met Finansiële Aanwysers is aan die einde van hierdie vraestel aangeheg.
4. Toon AL die bewerkings om deelpunte te verdien.
5. Jy mag 'n nieprogrammeerbare sakrekenaar gebruik.
6. Jy mag 'n donker potlood of blou/swart ink gebruik om die vrae te beantwoord.
7. ALLE bewerkings moet tot EEN desimale punt getoon word, waar van toepassing.
8. Skryf netjies en leesbaar.
9. Gebruik die inligting in die tabel hieronder as 'n riglyn wanneer jy die vraestel beantwoord. Probeer om NIE daarvan af te wyk NIE.

VRAAG	ONDERWERP	PUNTE	TYD (MINUTE)
1	Periodieke Stelsel, BTW en Vaste Bates	35	30
2	Begrotings	35	30
3	Kosterekeningkunde	40	30
4	Rekonsiliasies	40	30
TOTAAL		150	120

VRAAG 1: PERIODIEKE STELSEL, BTW EN VASTE BATES**(35 punte; 30 minute)****1.1 PERIODIEKE STELSEL**

Kies die antwoord uit die opsies gegee. Skryf slegs die letter (A–D) langs die vraagnommers (1.1.1 tot 1.1.4) in die ANTWOORDEBOEK neer, byvoorbeeld 1.1.5 B.

1.1.1 Wat word gebruik om die hoeveelheid voorraad aan die einde van die finansiële jaar te bepaal?

- A Fakture van aankope
- B Fisiese voorraadopname
- C Kasregisterrolle
- D Debiteuregrootboek

1.1.2 'n Besigheid het die volgende inligting aan die einde van die jaar:

- Beginvoorraad R30 000
- Aankope R120 000
- Terugsendings R10 000
- Slotvoorraad R25 000

Bereken die koste van verkope:

- A R185 000
- B R100 000
- C R135 000
- D R115 000

1.1.3 Wat is die effek van 'n fisiese voorraadverlies in die periodieke voorraadstelsel?

- A Dit word as 'n bate aangeteken
- B Dit verhoog die eindvoorraad
- C Dit verminder die eindvoorraad
- D Dit verhoog die verkoopsyfers

1.1.4 Watter van die volgende is NIE 'n voordeel van die periodieke voorraadstelsel NIE?

- A Minder administrasie
- B Goedkoop om te gebruik
- C Eenvoudige rekords
- D Toegang tot daaglikse voorraadinligting

(4 x 1) (4)

1.2 BTW

INLIGTING:

Siyanda Handelaars is 'n BTW-geregistreerde besigheid. Die BTW-koers is 15%. Die volgende transaksies het in Mei 2025 plaasgevind:

- (i) Kontantverkope van goedere: R11 500 (BTW ingesluit)
- (ii) Krediet aankope van goedere: R6 900 (BTW uitgesluit)
- (iii) Aankoop van 'n motor vir die eienaar se persoonlike gebruik: R450 000 (BTW ingesluit)
- (iv) Betaal vir herstelwerk aan die aflewering voertuig: BTW: R225

GEVRA:

- 1.2.1 Bereken die BTW-bedrag ingesluit in die kontantverkope. (2)
- 1.2.2 Bereken die inset-BTW wat Siyanda Handelaars mag eis. (3)
- 1.2.3 Waarom kan BTW nie op die aankoop van die voertuig geëis word nie? (2)
- 1.2.4 Gee EEN rede waarom dit vir 'n besigheid belangrik is om behoorlike BTW-rekords te hou. (2)
- 1.2.5 Verduidelik EEN voordeel en EEN nadeel om 'n BTW-geregistreerde besigheid te wees. (2)

1.3 BATEVERKOPE

Die inligting het betrekking op VIC Handelaars vir die finansiële jaar geëindig 31 Augustus 2025.

GEVRA:

- 1.3.1 Bereken die totale waardevermindering afgeskryf op voertuie vir die finansiële jaar geëindig 31 Augustus 2025. (9)
- 1.3.2 Voltooi die volgende rekeninge in die Algemene Grootboek vir die finansiële jaar. Die rekeninge moet op 31 Augustus 2025 afgesluit/balanseer word.
 - (i) Voertuie (5)
 - (ii) Bateverkope (6)

INLIGTING:**Saldo's op 1 September 2024:**

Voertuie	R940 000
Opgehoopte waardevermindering op voertuie	R430 000

Waardevermindering op voertuie word bereken teen 20% p.j. op kosprys.

Transaksies gedurende die finansiële jaar:

- 1 Maart 2025 'n Ou voertuig is vir R98 000 verkoop en betaling is per EFO ontvang. Die voertuig is oorspronklik op 1 September 2021 vir R400 000 gekoop.
- 30 Junie 2025 'n Nuwe voertuig is aangekoop. 20% van die kosprys is aan Kwano Motors betaal en die balans sal in ses maandelikse paaielemente van R30 500 elk betaal word.
- 31 Aug 2025 Maak voorsiening vir waardevermindering vir die 2025 finansiële jaar.

VRAAG 2: BEGROTING**(35 punte; 30 minute)****2.1 PASITEMS**

Kies die antwoord uit KOLOM B wat by die frase in KOLOM A pas. Skryf slegs die letter (A–G) langs die vraagnommers (2.1.1 tot 2.1.5) in die ANTWOORDEBOEK neer, byvoorbeeld 2.1.6 H.

KOLOM A		KOLOM B	
2.1.1	Hierdie item is 'n nie-kontant/toegerekende uitgawe	A	Projekteer verwagte inkomstes en verwagte uitgawes sodat areas van kommer geïdentifiseer kan word
2.1.2	Geprojekteerde Staat van Omvattende Inkomste	B	Finansiële bestuurder
2.1.3	Hierdie item sal in die kontantbegroting verskyn, maar nie in die Geprojekteerde Staat van Omvattende Inkomste nie	C	Toon verwagte kontantontvangstes en verwagte kontantbetalings
2.1.4	Kontantbegroting	D	Koop 'n voertuig op krediet
2.1.5	Verantwoordelik vir die voorbereiding van 'n kontantbegroting	E	Waardevermindering
		F	Kontantonttrekkings deur eienaar
		G	Menslike Hulpbronbestuurder

(5 x 1) (5)

2.2 CHW HANDELAARS

Jy word voorsien van die Kontantbegroting van CHW Handelaars vir die drie maande geëindig 31 Augustus 2025.

GEVRA:**2.2.1 VERWYS NA INLIGTING A EN B**

Voltooi die Debiteure-invorderingskedule vir Junie tot Augustus 2025. (6)

2.2.2 Bereken die syfers gemerk **A** tot **F** in die Kontantbegroting. (15)

2.2.3 VERWYS NA INLIGTING D**SALARISSE:**

(i) Bereken die persentasie verhoging wat in Julie 2025 aan werknemers gegee is. (2)

(ii) 'n Werknemer is nie tevrede met die verhoging nie. Hy is van mening dat die R35 000 wat die besigheid beplan om aan personeelopleiding te spandeer, eerder gebruik moet word om werknemers se maandelikse salarisse te verhoog. Verduidelik waarom personeelopleiding noodsaaklik vir die besigheid is. (2)

LENING:

- (iii) Rente op die lening word nie gekapitaliseer nie. Bereken die leningsaldo op 1 September 2025. (1)

ADVERTENSIES:

- (iv) Die werklike bedrag in Augustus 2025 aan advertensies bestee is R3 000. Verduidelik EEN moontlike gevolg van die besluit om minder as die begrote bedrag van R5 000 te spandeer. (2)

BANKKOSTE:

- (v) Die eienaar is bekommerd oor die voortdurende toename in bankkoste. Stel EEN manier voor waarop hulle bankkoste kan verminder. (2)

INLIGTING:**A. Verkope en Koste van Verkope**

- Totale verkope word as volg beraam:

JUNIE 2025	JULIE 2025	AUGUSTUS 2025
R220 000	R182 000	R176 000

- 60% van verkope is vir kontant.
- 'n Winsopslag van 25% op kosprys word op alle verkope gehef.

B. Debiteure Invordering

- CHW Handelaars gee debiteure 30 dae om alle verskuldigde bedrae te vereffen.
- Debiteure se betalingstendense op vorige inligting gebaseer:
 - 45% betaal in die maand van verkope om 5% afslag te ontvang
 - 35% betaal in die maand na die verkope
 - 15% betaal in die tweede maand na die verkope
 - Die oorblywende bedrag word in die derde maand na die verkope afgeskryf

C. Aankope

- 'n Vaste basisvoorraad word te alle tye gehandhaaf. Voorraad binne die maand verkoop, word in dieselfde maand vervang.
- 35% van aankope is op krediet, met die res wat kontant gekoop word.
- Krediteure word twee maande na die aankoopdatum ten volle betaal.

**D. Uittreksel uit die Kontantbegroting vir die drie maande geëindig
31 Augustus 2025**

	JUNIE	JULIE	AUGUSTUS
Ontvangstes	487 980	235 000	?
Kontantverkope	C	109 200	105 600
Invordering van debiteure	?	?	?
Verbandlening: BBA Bank (8% p.j.)	D		
Huurinkomste	?	?	?
Betalings	321 580	333 800	?
Kontantaankope van voorraad	?	E	
Betaling aan krediteure	?	?	F
Rente betaal op lening		2 100	?
Terugbetaling van lening			25 000
Salarisse en lone	65 000	69 875	69 875
Bankkoste	3 500	4 000	4 330
Advertensies	5 000	5 000	5 000
Personeelopleiding			35 000
Diverse uitgawes	?	?	?
Surplus/tekort vir die maand	166 400	(98 800)	?
Openingsaldo van bank	(103 000)	A	?
Sluitingsaldo van bank	63 400	B	?

VRAAG 3: KOSTEREKENINGKUNDE**(40 punte; 30 minute)****3.1 POPSICLE VERVAARDIGERS****GEVRA:**

Jy word voorsien van inligting uit die rekeningkundige rekords van Popsicle Vervaardigers, 'n besigheid wat verskillende gekeurde roomyse vervaardig.

3.1.1 Bereken die grondstowwe vir produksie uitgereik in 2025. (6)

3.1.2 Voltooi die volgende rekeninge in die Algemene Grootboek:

(a) Fabrieksbokoste (13)

(b) Goedere-in-bewerkingvoorraad (7)

3.1.3 Bereken die koste van verkope vir die jaar geëindig 30 September 2025. (4)

INLIGTING:

A. Die volgende saldo's verskyn in die boeke van Popsicle Vervaardigers:

	2025 30 Sept	2024 1 Okt
Direkte materiaal/Grondstof voorraad	R24 000	R55 000
Goedere-in-bewerkingvoorraad	R78 000	R41 000
Klaarprodukte	R188 000	R210 000
Indirekte materiaalvoorraad	R6 500	R5 800

B. Transaksies vir die jaar:

Grondstowwe gedurende die jaar aangekoop	R740 000
Vervoerkoste op grondstowwe aangekoop	18 900
Invoerbelasting op grondstowwe	3 900
Fabrieksonderhoud betaal	72 400
Advertensies betaal	18 700
Water en elektrisiteit betaal	?
Huur betaal	196 000
Indirekte materiaal aangekoop	37 000
Diverse uitgawes betaal	13 200
Salaris: Fabrieksvoorman	66 000
Salaris: Kantoorassistent	73 500

C. Addisionele inligting:

- Die totale direkte arbeidskoste vir die jaar beloop R784 000.
- Ingesluit in die bedrag vir grondstowwe is goedere wat nie bestel is nie en dus aan die verskaffers terugbesorg is, R5 000.

3. Diverse uitgawes moet in die verhouding 3 : 2 : 1 aan die fabriek, verkoopsafdeling en kantoor toegeken word.
4. Huur moet tussen die drie departemente volgens vloeroppervlakte verdeel word:
 - Fabriek: 400 vierkante meter
 - Verkope: 220 vierkante meter
 - Kantoor: 380 vierkante meter
5. Waardevermindering vir die jaar:
 - Fabrieksmasjienerie: R21 450
 - Kantoortoerusting: R13 400
6. 50% van Water en Elektrisiteit is verkeerdelik aan die fabriek toegeken, R78 400. Die korrekte toewysing is:
 - Fabriek: 70%
 - Kantoor: 15%
 - Verkope: 15%

3.2 BERRY NOK VERVAARDIGERS

Berry Nok Vervaardigers vervaardig selfoonomhulsels. Die inligting hieronder is geneem uit hul rekords vir die finansiële jaar geëindig 30 September 2025.

GEVRA:

- 3.2.1 Bereken die gelykbreekpunt vir die finansiële jaar geëindig 30 September 2025. (4)
- 3.2.2 Dink jy Berry Nok behoort tevrede te wees met die gelykbreekpunt? Haal die aantal eenhede waarop 'n wins gemaak word in jou verduideliking aan. (4)
- 3.2.3 Direkte materiaalkoste per eenheid het gedaal. Behalwe vir die goedkoper verskaffer, noem TWEE moontlike redes vir die afname. (2)

INLIGTING:

	EENHEIDSKOSTE	
	30 Sept 2025	30 Sept 2024
Vaste koste	R47	R50
Veranderlike koste	R126	R132
Verkoopprys	R220	R210

	AANTAL EENHEDE	
	30 Sept 2025	30 Sept 2024
Vervaardig en verkoop	23 600	24 960
Gelykbreek	?	16 000

VRAAG 4: REKONSILIASIES**(40 punte; 30 minute)****4.1 REKONSILIASIE BEGRIPPE**

Kies die mees gepaste woord(e) uit die opsies tussen hakies. Skryf SLEGS die korrekte woord(e) langs die vraagnommers (4.1.1 tot 4.1.4) in die ANTWOORDEBOEK neer.

- 4.1.1 Bankkoste word gewoonlik in die (Kontantontvangstejoernaal / Kontantbetalingsjoernaal) aangeteken.
- 4.1.2 'n Fout op die bankstaat moet in die (Kontantjoernaal / Algemene Grootboek / Bankversoeningstaat) reggestel word.
- 4.1.3 'n Gunstige banksaldo word as 'n (debiet / krediet) in die Bankstaat getoon.
- 4.1.4 'n Te groot betaling aan 'n krediteur sal tot 'n (debiet / krediet / nul) saldo in die Krediteurgrootboek lei. (4 x 1) (4)

4.2 BANKREKONSILIASIE

Die inligting het betrekking op John Bakers.

GEVRA:

- 4.2.1 Toon veranderinge in die Kontantjoernale vir Julie 2025. (10)
- 4.2.2 Bereken die korrekte saldo van die Bankrekening op 31 Julie 2025. (4)
- 4.2.3 Stel die Bankversoeningstaat op 31 Julie 2025 op. (7)
- 4.2.4 Verwys na **Inligting D:**
- Gee EEN moontlike gevolg vir die besigheid as diefstal soos hierdie onopgemerk sou voortduur. (2)

INLIGTING:

A. Inligting uit die Bankversoeningstaat wat op 30 Junie 2025 opgestel is:

Ongunstige saldo volgens Bankstaat	R18 500
Deposito in die Kontantjoernaal, maar nie op die Bankstaat van Junie 2025 nie	48 400
EFO's aangeteken in die KBJ Nr. 715	19 500
Nr. 780	16 850
Ongunstige saldo van die Bankrekening in die Grootboek	6 450

LET WEL:

Die deposito en EFO Nr. 715 verskyn op die Julie-bankstaat.
EFO Nr. 780 verskyn op die Julie-bankstaat as R14 850. Die bankstaat is korrek.

- B.** Voorlopige totale van Kontantjoernale op 31 Julie 2025 voor ontvangs van die Julie-bankstaat per e-pos van die bank:

- Kontantontvangstejoernaal (KOJ): R75 620
- Kontantbetalingsjoernaal (KBJ): R74 890

- C.** Inligting uit die Bankstaat van Julie 2025 wat nie in die kontantjoernale van Julie aangeteken is nie:

	Debiet	Krediet
EFO (Debiteur: J Joubert)		R31 350
Debietorder (GSP Versekeraars)	R9 750	
Debietorder (GSP Versekeraars)	R9 750	
EFO (Clear View – herstelwerk aan vensters)	R2 975	
Rente	R150	
Internet bankfooie	R800	

LET WEL: Die bank het die debietorder vir versekering verkeerdelik gedupliseer. Dit sal in Augustus 2025 reggestel word.

- D.** Inskrywings vir deposito's in die Julie-KOJ wat nie met die Julie-bankstaat ooreenstem nie:
- R25 870 op 30 Julie 2025
 - R42 400 op 31 Julie 2025. Die Bankstaat toon dit as R32 400. 'n Ondersoek het aan die lig gebring dat die kontantstrokie R42 400 beloop, maar slegs R32 400 is gedeponeer. Die kassier het verdwyn. Die tekort moet afgeskryf word.
- E.** Inskrywings in die Julie-KBJ wat nie op die Julie-bankstaat verskyn nie:
- EFO Nr. 880 (Austin, die eienaar, vir privaatgebruik) 29 Julie 2025, R8 900
 - EFO Nr. 889 (Jannas Verskaffers) 31 Julie 2025, R9 000
- F.** Bankstaat se saldo op 31 Julie 2025 is die balanserende bedrag.

4.3 KREDITEURE**GEVRA:**

- 4.3.1 Stel die saldo's van die krediteure in die Krediteuregrootboek reg. (5)
- 4.3.2 Gebruik die inligting wat verskaf word om die korrekte saldo volgens die staat wat van Phoenix Verskaffers ontvang is, te bereken. (4)
- 4.3.3 Identifiseer TWEE moontlike gevolge wat 'n besigheid kan ondervind as sy krediteure nie betyds betaal word nie. (2)
- 4.3.4 Beskryf EEN manier waarop tegnologie 'n besigheid kan help om akkurate en opgedateerde krediteure-rekords te handhaaf. (2)

INLIGTING:

- A. Uittreksel uit die Krediteuregrootboek van ABC Handelaars op 31 Mei 2025:

KREDITEUR	SALDO
Phoenix Verskaffers	R17 250 Kt
Zahn Handelaars	R12 450 Dt
Lara Groothandelaars	R8 950 Kt

B. AANSUIWERINGS:

- 'n Betaling van R12 500 aan Phoenix Verskaffers is verkeerdelik na Zahn Handelaars oorgeboek.
- 'n Faktuur vir R13 500 van Zahn Handelaars is nie aangeteken nie.
- 'n Betaling van R1 500 aan Lara Groothandelaars is as aankope aangeteken.

- C. Rekeningstaat van Phoenix Verskaffers op 31 Mei 2025:

Saldo: R10 850

Die volgende verskille moet nog in ag geneem word:

'n Betaling van R5 000 op 30 Mei 2025 verskyn nie op die staat nie.

Phoenix Verskaffers het rente van R100 gehef wat as 'n betaling ontvang op die staat aangeteken is.

'n Faktuur vir R1 300, gedateer 31 Mei 2025, is verkeerdelik twee keer op die staat aangeteken.

40**TOTAAL: 150**

GRAAD 11 REKENINGKUNDE FINANSIËLE AANWYSERS FORMULEBLAD		
$\frac{\text{Bruto wins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Bruto wins}}{\text{Koste van verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Netto wins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$
$\frac{\text{Bedryfsuitgawes}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Bedryfswins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	
$\frac{\text{Totale verdienste van vennoot}}{\text{Vennoot se gemiddelde ekwiteit}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Netto wins}}{\text{Gemiddelde eienaarsekwiteit}} \times \frac{100}{1}$	
Bedryfsbates: Bedryfslaste	(Bedryfsbates – Voorraad) : Bedryfslaste	
(Handels- en ander ontvangbare bedrae + Kontant en kontantekwivalente) : Bedryfslaste		
$\frac{\text{Gemiddelde debiteure}}{\text{Kredietverkope}} \times \frac{365}{1}$	$\frac{\text{Gemiddelde krediteure}}{\text{Krediet aankope}} \times \frac{365}{1}$	
$\frac{\text{Gemiddelde voorraad}}{\text{Koste van verkope}} \times \frac{365}{1}$ of $\frac{12}{1}$	$\frac{\text{Koste van verkope}}{\text{Gemiddelde voorraad}}$	
Nie-bedryfslaste: Eienaarsekwiteit	Totale bates: Totale laste	
Totale vaste koste Verkoopprijs per eenheid – Veranderlike koste per eenheid		

NAAM:

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 11

NOVEMBER 2025

**REKENINGKUNDE V2
ANTWOORDEBOEK**

VRAAG	MAKSIMUM PUNTE	PUNTE BEHAAL	GEMODEREERDE PUNTE
1	35		
2	35		
3	40		
4	40		
	150		

Hierdie antwoordeboek bestaan uit 11 bladsye.

VRAAG 1

1.1	Kies die korrekte antwoord, byvoorbeeld 1.1.5 B.	
	1.1.1	
	1.1.2	
	1.1.3	
	1.1.4	4

1.2.1	Bereken die BTW-bedrag ingesluit in die kontantverkope.	
	BEWERKINGS	ANTWOORD
		2

1.2.2	Bereken die inset-BTW wat Siyanda Handelaars mag eis.	
	BEWERKINGS	ANTWOORD
		3

1.2.3	Waarom kan BTW nie op die aankoop van die voertuig geëis word nie?	
		2

1.2.4	Gee EEN rede waarom dit belangrik is vir 'n besigheid om behoorlike BTW-rekords te hou.	
		2

1.2.5 Verduidelik EEN voordeel en EEN nadeel om 'n BTW-geregistreerde besigheid te wees.

VOORDEEL	NADEEL

2

1.3.1 Bereken die totale waardevermindering afgeskryf op voertuie vir die finansiële jaar geëindig 31 Augustus 2025.

BEWERKINGS	ANTWOORD
VERKOOP:	
oud:	
nuut:	

9

VRAAG 2**2.1 PASITEMS**

2.1.1	
2.1.2	
2.1.3	
2.1.4	
2.1.5	

(5 x 1)

5

2.2.1

DEBITEURE-INVORDERINGSKEDULE			
KREDIET VERKOPE	JUNIE 2025	JULIE 2025	AUGUSTUS 2025
JUNIE: R88 000	37 620	30 800	
JULIE: R72 800			
AUGUSTUS:			30 096

6

2.2.2

Bereken die syfers gemerk A tot F in die Kontantbegroting.		
	BEWERKINGS	ANTWOORD
A		
B		
C		
D		
E		
F		

15

2.2.3

(i)	Bereken die persentasie verhoging wat in Julie 2025 aan werknemers gegee is.	
	BEWERKINGS	ANTWOORD
(ii)	Verduidelik waarom personeelopleiding noodsaaklik vir die besigheid is.	

2

2

(iii)	Rente op die lening word nie gekapitaliseer nie. Bereken die leningsaldo op 1 September 2025.	
	BEWERKINGS	ANTWOORD

1

(iv)	Die werklike bedrag in Augustus 2025 aan advertensies bestee is R3 000. Verduidelik EEN moontlike gevolg van die besluit om minder as die begrote bedrag van R5 000 te spandeer.	

2

(v)	Die eienaar is bekommerd oor die voortdurende toename in bankkoste. Stel EEN manier voor waarop hulle bankkoste kan verminder.	

2

VRAAG 2: TOTALE PUNTE	35	
--------------------------	----	--

VRAAG 33.1.1 **Bereken die grondstowwe vir produksie uitgereik in 2025.**

BEWERKINGS	ANTWOORD

6

3.1.2 **FABRIEKSBOKOSTE**

13

GOEDERE-IN-BEWERKING

7

4

4

4

2

11/11/2011

VRAAG 4

4.1

KIESITEM	
4.1.1	
4.1.2	
4.1.3	
4.1.4	

4

4.2.1

Veranderinge in die Kontantjoernale vir Julie 2025.	
KONTANTONTVANGSTE- JOERNAAL	KONTANBETALINGS- JOERNAAL
75 620	74 890

10

4.2.2

Korrekte saldo van die Bankrekening op 31 Julie 2025.	
BEWERKINGS	ANTWOORD

4

4.2.3

Bankversoeningstaat op 31 Julie 2025.			
	Alternatief	Debiet	Krediet

7

- 4.2.4 Gee EEN moontlike gevolg vir die besigheid as diefstal soos hierdie onopgemerk sou voortduur.

--

2

- 4.3.1 Stel die saldo's van die krediteure in die Krediteuregrootboek reg.

KREDITEURE	BEWERKINGS	SALDO
Phoenix Verskaffers		
Zahn Handelaars		
Lara Groothandelaars		

5

- 4.3.2 Bereken die korrekte saldo volgens die staat wat van Phoenix Verskaffers ontvang is.

BEWERKINGS	ANTWOORD

4

- 4.3.3 Identifiseer TWEE moontlike gevolge wat 'n besigheid kan ondervind as sy krediteure nie betyds betaal word nie.

--

2

4.3.4

Beskryf EEN manier waarop tegnologie 'n besigheid kan help om akkurate en opgedateerde krediteure-rekords te handhaaf.

2

VRAAG 4: TOTALE PUNTE	40	
--------------------------	----	--

TOTAAL: 150

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

Iphondo leMpuma Kapa: Isebe leMfundo
Provincie van die Oos Kaap: Departement van Onderwys
Porafensie Ya Kapa Botjhabela: Lelapha la Thuto

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 11

NOVEMBER 2025

REKENINGKUNDE V2 NASIENRIGLYN

PUNTE: 150

NASIENBEGINSELS:

1. Tensy anders getoon in die nasienriglyne, sal strafpunte vir vreemde items slegs van toepassing wees indien 'n kandidaat nie punte op 'n ander plek in die vraag vir daardie item verloor het nie (geen vreemde-item-strafpunte vir misplaaste items nie). Geen dubbelpenalisering nie.
2. Strafpunte vir plasing of swak aanbieding (bv. besonderhede) is slegs van toepassing indien die kandidaat punte vir die bedrae vir daardie item verdien het.
3. Volpunte vir korrekte antwoord. Indien die antwoord foutief is, merk die bewerkings wat voorsien is.
4. Indien 'n vooraansuiweringsyfer as 'n finale syfer getoon word, ken die bewerkingspunt toe vir daardie syfer (nie die metodepunt vir die antwoord nie). **LET WEL:** Indien punte in die nasienriglyn toegeken word vir komponente van bewerkings, dra hierdie nie die metodepunt van die finale antwoord ook nie.
5. Tensy anders getoon, moet die positiewe of negatiewe effek van enige syfer in ag geneem word om die punt toe te ken. Indien geen + of - teken of hakie voorsien is nie, aanvaar dat die syfer positief is.
6. Waar aangedui word, ken deelpunte toe om die kwaliteit van antwoorde van kandidate te differensieer.
7. Hierdie nasienriglyn is nie vir verspreiding in die publiek nie, omdat sekere items dalk verkeerd hanteer is. Aanpassings is gemaak as gevolg van sekere nuances in sommige vrae.
8. Waar strafpunte toegepas word, kan die punte vir daardie afdeling van die vraag nie as 'n negatiewe syfer getoon word nie.
9. Waar metodepunte toegeken word vir bewerking, moet die nasiener die redelikheid van die bewerking ondersoek voor die punt toegeken word.
10. 'Bewerking' beteken kontroleer bewerking. 'Een deel korrek' beteken Bewerking en een deel korrek. **LET WEL:** Kontroleer bewerking. Moet +, -, x, ÷, of per nasienriglyn wees.
11. In berekeninge, moet punte nie toegeken word indien noemer en deler omgeruil is nie. Dit is ook van toepassing op verhoudings.
12. Waar metodepunte toegeken word, maak seker dat kandidate nie volpunte kry vir enige item wat gedeeltelik foutief is nie. Dui aan d.m.v. ☐.
13. Wees bedag daarop dat party kandidate geldige alternatiewe buite die nasienriglyn verskaf. Neem kennis dat een kommentaar meer as een aspek kan aanspreek.
14. Kodes: f = vreemde item; p = plasing/aanbieding.

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 10 bladsye.

VRAAG 1

1.1	Kies die korrekte antwoord, byvoorbeeld 1.1.5 B.	
1.1.1	B ✓	
1.1.2	D ✓	
1.1.3	C ✓	
1.1.4	D ✓	4

1.2.1	Bereken die BTW-bedrag ingesluit in die kontantverkope.	
	BEWERKINGS	ANTWOORD
	$11\,500 \times \frac{15}{115}$	R1 500 ✓✓
		2

1.2.2	Bereken die inset-BTW wat Siyanda Handelaars mag eis.	
	BEWERKINGS	ANTWOORD
	$6\,900 \times \frac{15}{100} = 1\,035^* \checkmark$	R1 260 ☒
	$1\,035 + 225 \checkmark$	(indien * + 225)
		3

1.2.3	Waarom kan BTW nie geëis word op die aankoop van die voertuig nie?	
	Enige EEN verduideliking ✓✓	
	• 'n motor is vir die eienaar se persoonlike gebruik aangekoop, nie vir besigheidsdoeleindes nie. • Voertuie verkry vir privaat gebruik (soos vir die eienaar se persoonlike gebruik), word spesifiek uitgesluit van inset-BTW-eise, selfs al is BTW op die aankoop betaal. • Die voertuig word nie gebruik om inkomste vir die besigheid te genereer nie; die BTW is nie aftrekbaar nie.	2

1.2.4	Gee EEN rede waarom dit belangrik is vir 'n besigheid om behoorlike BTW-rekords te hou.	
	Enige geldige rede ✓✓	
	• Wetlike vereiste/voldoen aan SAID-regulasies • Akkurate BTW-opgawes/verseker dat korrekte BTW betaal of geëis word • Vermy strawwe/voorkom boetes en rente van SAID • Bewys van BTW-transaksies • Beter beheer oor besigheid se finansies • Om foute in BTW-berekeninge te identifiseer • Verseker behoorlike BTW-rekonsiliasie	2

1.2.5 Verduidelik EEN voordeel en EEN nadeel daarvan om 'n BTW-geregistreerde besigheid te wees.

VOORDEEL ✓	NADEEL ✓
Kan inset-BTW eis Skep geloofwaardigheid vir besigheid Vereiste vir groter besighede (omset > R1 miljoen) Kom in aanmerking vir BTW-terugbetalings Verbeter finansiële rekordhouding	Meer administrasie en papierwerk Boetes indien BTW nie betyds betaal word nie Moet BTW van kliënte hef Risiko van oudits deur SAID Kan duur wees vir klein besighede

2

1.3.1 Bereken die totale waardevermindering afgeskryf op voertuie vir die finansiële jaar geëindig 31 Augustus 2025.

BEWERKINGS	ANTWOORD
VERKOOP: $R400\,000 \times 20\% \times \frac{6}{12} = 40\,000$ ✓ ☒ (een deel korrek)	R155 625 ☒
oud: $[940\,000 - 400\,000]$ $540\,000 \times 20\% = 108\,000$ ✓ ☒ (een deel korrek)	
NUUT: Kosprys: $[30\,500 \times 6]$ $183\,000 \times \frac{100}{80} = 228\,750^*$ ✓ ☒ (een deel korrek) $228\,750^* \times 20\% \times \frac{2}{12} = 7\,625$ ✓ ☒ (een deel korrek) *sien kosprys	

9

1.3.2

VOERTUIE					
Dat	Besonderhede	Bedrag	Dat	Besonderhede	Bedrag
Sept 1	Saldo	940 000	Mrt 1	Bateverkope	400 000 ✓
Jun 30	Bank	[183 000 x 20/80] OF [288 750 – 183 000] 45 750 ✓ ☒ (een deel korrek)	Jun 30	Saldo	768 750
	Krediteure-kontrole	[30 500 x 6] 183 000 ✓			
		1 168 750			1 168 750
Jul 1	Saldo	768 750 ☒			

5

BATEVERKOPE			
Besonderhede	Bedrag	Besonderhede	Bedrag
Voertuie	400 000 ☒ (sien Voertuie)	Opgeh Waardeverm op voertuie (240 000 + 40 000)	280 000* ✓ ☒
		Bank ✓	98 000 ✓
		Verlies met verkoop van bate	22 000 ☒
	400 000		400 000

6

*400 000 x 20% x $\frac{42}{12}$ **OF** 240 000 + 40 000

**VRAAG 1:
TOTALE PUNT**

35

VRAAG 2

2.1 PASITEMS

2.1.1	E ✓
2.1.2	A ✓
2.1.3	F ✓
2.1.4	C ✓
2.1.5	B ✓

5

2.2.1 DEBITEURE-INVORDERINGSKEDULE

KREDIET VERKOPE	JUNIE 2025	JULIE 2025	AUGUSTUS 2025
JUNIE: R88 000	37 620	30 800	13 200 ✓
JULIE: R72 800		[72 800 x 45%] 32 760 x 95% 31 122 ✓ ☒ * *(indien 5% afgetrek is)	25 480 ✓
AUGUSTUS: [176 000 x 40%] R70 400 ✓✓			30 096

6

2.2.2 Bereken die syfers gemerk A tot F in die Kontantbegroting.

	BEWERKINGS	ANTWOORD
A		R63 400 ✓
B	(98 800) + 63 400	(35 400) ✓✓
C	220 000 x 60%	132 000 ✓✓
D	[2 100 X 12] 25 200 ✓ x $\frac{100}{8}$ ✓	315 000 ☒
E	182 000 ✓ x $\frac{100}{125}$ *✓ x $\frac{65}{100}$ ✓	94 640 ☒
F	220 000 ✓ x $\frac{100}{125}$ (sien E) x $\frac{35}{100}$ ✓	61 600 ☒

15

2.2.3 (i) Bereken die persentasie verhoging wat in Julie 2025 aan werknemers gegee is.

BEWERKINGS	ANTWOORD
[69 875 – 65 000] $\frac{4\,875}{65\,000} \times 100$	7,5% ✓ ☒ (indien $\frac{x}{65\,000}$; moet nie $\frac{x}{69\,875}$ aanvaar nie)

2

(ii)	Verduidelik waarom personeelopleiding noodsaaklik is vir die besigheid.
Enige geldige punt ✓✓ • Verbeter vaardighede van werknemers • Verhoog produktiwiteit • Verhoog werknemersvertroue • Verminder foute • Verminder die behoefte aan toesig • Verbeter kliëntediens • Hou personeel op hoogte	

2

(iii)	Rente op die lening word nie gekapitaliseer nie. Bereken die leningsaldo op 1 September 2025.				
<table border="1"> <thead> <tr> <th>BEWERKINGS</th><th>ANTWOORD</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>315 000 - 25 000 (sien 2.2.2 D)</td><td>R290 000 ☒ (indien 25 000 afgetrek is)</td></tr> </tbody> </table>		BEWERKINGS	ANTWOORD	315 000 - 25 000 (sien 2.2.2 D)	R290 000 ☒ (indien 25 000 afgetrek is)
BEWERKINGS	ANTWOORD				
315 000 - 25 000 (sien 2.2.2 D)	R290 000 ☒ (indien 25 000 afgetrek is)				

1

(iv)	Die werklike bedrag in Augustus 2025 bestee aan advertensies is R3 000. Verduidelik EEN moontlike gevolg van die besluit om minder as die begrote bedrag van R5 000 te spandeer.
Enige geldige punt ✓✓ • Minder verkope / Minder klante / Verlies aan markaandeel • Mededingers lok dalk meer klante • Die besigheid groei dalk nie soos verwag nie	

2

(v)	Die eienaar is bekommerd oor die voortdurende toename in bankkoste. Stel EEN manier voor waarop hulle bankkoste kan verminder.
Enige geldige punt ✓✓ • Gebruik internetbankdienste in plaas van bank toe te gaan • Gaan kontantloos / Moedig klante aan om via EFO te betaal / Beperk kontantonttrekkings / Gebruik elektroniese betalings in plaas van kontantdeposito's • Verminder die gebruik van ander banke se OTM'e • Kies 'n bankrekening met laer fooie • Kontroleer bankstate gereeld vir foute • Bondel bankdienste vir laer koerse	

2

VRAAG 2: TOTALE PUNT	35
---------------------------------	-----------

VRAAG 3

3.1.1 Bereken die grondstowwe vir produksie uitgereik in 2025.

BEWERKINGS	ANTWOORD
$55\,000 \checkmark + [740\,000 - 5\,000] \checkmark + 18\,900 \checkmark + 3\,900 \checkmark - 24\,000 \checkmark$	$788\,800 \checkmark$ (een deel korrek)

6

3.1.2 FABRIEKSBOKOSTE

Fabrieksonderhoud	72 400 ✓	Goedere-in-bewerking ✓	390 910 ☒
Water en elektrisiteit	$109\,760 \checkmark \checkmark^*$ $[78\,400 \times \frac{100}{50} \times \frac{70}{100}]$		
Fabriekshuur	$78\,400 \checkmark \checkmark^*$ $[196\,000 \times \frac{400}{1\,000}]$ (moet nie 196 000 alleen aanvaar nie)		
Indirekte materiaal	$36\,300 \checkmark \checkmark^*$ $[5\,800 + 37\,000 - 6\,500]$		
Salaris / Indirekte arbeid	66 000 ✓		
Diverse uitgawe	$6\,600 \checkmark \checkmark^*$ $13\,200 \times \frac{3}{6}$ (moet nie 13 200 alleen aanvaar nie)		
Waardevermindering	21 450 ✓		
	390 910		390 910

13

*Een deel korrek; -1 Vreemde items, maks-1

GOEDERE-IN-BEWERKING

Saldo	41 000 ✓	Klaar produkte ✓	1 926 710 ☒ Balanserende bedrag
Direkte materiaal	788 800 ☒ Sien 3.1.1	Saldo	78 000 ✓
Direkte arbeid	784 000 ✓		
Fabrieksbokoste	390 910 ☒ Sien FBK		
	2 004 710		2 004 710
Saldo	78 000		

7

3.1.3 Bereken die koste van verkope vir die jaar geëindig 30 September 2025.

BEWERKINGS	ANTWOORD
$210\,000 \checkmark + 1\,926\,710 \checkmark - 188\,000 \checkmark$ Sien Goedere-in-bewerking	$R1\,948\,710 \checkmark$ (een deel korrek)

4

3.2.1 **Bereken die gelykbreekpunt vir die finansiële jaar geëindig 30 September 2025.**

BEWERKINGS	ANTWOORD
$(47 \times 23\,600)$ $\underline{1\,109\,200} \checkmark$ $220 \checkmark - 126 \checkmark$	$11\,800 \checkmark$ (een deel korrek)

4

3.2.2 **Dink jy Berry Nok behoort tevrede te wees met die gelykbreekpunt? Haal die aantal eenhede waarop 'n wins gemaak word in jou verduideliking aan.**

Enige geldige punt $\checkmark \checkmark$ syfers $\checkmark \checkmark$

Vir VIER punte:

- Het 11 800 bo die GBP van 11 800 vervaardig en verkoop / wins gemaak op 11 800 eenhede
- Wins op 11 800 eenhede het verbeter in vergelyking met 2024 se wins op 8 960 eenhede.

Vir TWEE punte (maks.):

- GBP het met 4 200 eenhede / (van 16 000) tot 11 800 / met 26,25% gedaal
- Eenhede vervaardig, het met 1 360 eenhede / (van 24 960) tot 23 600/ met 5,4% gedaal

4

3.2.3 **Direkte materiaalkoste per eenheid het gedaal. Behalwe vir die goedkoper verskaffer, noem TWEE moontlike redes vir die afname.**

Enige TWEE geldige punte $\checkmark \checkmark$

- Het grondstowwe in grootmaat gekoop, wat tot hoeveelheids-kortings gelei het
- Daling in grondstofpryse
- Verbeterde doeltreffendheid, wat tot minder materiaal-vermorsing lei
- Koop materiaal plaaslik, minder vervoerkoste / invoerbelasting / verskepingskoste
- Oorgeskakel na laer-graadse materiaal, wat goedkoper is

2

VRAAG 3:
TOTALE PUNT

40

VRAAG 4

4.1

KIESITEM	
4.1.1	Kontantbetalingsjoernaal ✓
4.1.2	Bankversoeningstaat ✓
4.1.3	krediet ✓
4.1.4	debiet ✓

4

4.2.1

Veranderinge in die Kontantjoernale vir Julie 2025.			
KONTANTONTVANGSTE-JOERNAAL		KONTANBETALINGS-JOERNAAL	
75 620		74 890	
2 000	✓✓	9 750	✓
31 350	✓	2 975	✓
		150	✓
		800	✓
		10 000	✓✓
108 970		☒ (beide totale)*98 565	

10

*moet voorlopige totale insluit

-1 (maks -1) vreemde / oortollige items (slegs indien punt(e) elders verdien is vir dieselfde bedrag)

Wanneer metodepunt vir totale toegeken word, maak seker dat kandidate nie volpune verdien indien enige verkeerde bedrae ingesluit is nie. Dui aan met ☒

4.2.2

Korrekte saldo van die bankrekening op 31 Julie 2025.	
BEWERKINGS	ANTWOORD
(10 405 twee metodepunte) - 6 450 ✓ + 108 970 ☒ - 98 565 ☒ Sien KOJ Sien KBJ	3 955 ☒ (een deel korrek)

4

4.2.3

Bankversoeningstaat op 31 Julie 2025.			
	Alternatief	Debiet	Krediet
Saldo volgens <u>Bankstaat</u>	(13 765) Balansserende bedrag	13 765 ☒ Balansserende bedrag Kan DT wees	
Uitstaande deposito	25 870		25 870 ✓
Uitstaande EFO: no 880	(8 900)	8 900 ✓	
no 889	(9 000)	9 000 ✓	
Gedupliseerde debietorder	9 750		9 750 ✓
Saldo volgens <u>Bankrekening</u>	3 955	3 955 ☒ Kan KT wees	
-1 Aanbieding (verkeerde / geen besonderhede verskaf); -1 vreemde items / oortollige items, (slegs indien punt(e) elders vir dieselfde bedrag verdien is) maks -1		35 620 ☒ vir beide totale	35 620

7

4.2.4 Gee EEN moontlike gevolg vir die besigheid as diefstal soos hierdie onopgemerk sou voortduur.

Enige een geldige antwoord ✓✓

- Kontantvloei probleme
- Verlies aan winste / inkomste
- Slegte reputasie
- Ekstra koste vir ondersoeke

2

4.3.1 Stel die saldo's van die krediteure in die Krediteuregrootboek reg.

KREDITEURE	BEWERKINGS	SALDO
Phoenix Verskaffers	17 250 – 12 500	R4 750 ✓
Zahn Handelaars	-12 450 + 12 500 + 13 500 OF 12 450 – 12 500 – 13 500	13 550 ✓✓
Lara Groothandelaars	8 950 – 3 000	5 950 ✓✓

5

4.3.2 Bereken die korrekte saldo volgens die staat wat van Phoenix Verskaffers ontvang is.

BEWERKINGS	ANTWOORD
10 850 – 5 000 ✓ + 200 ✓ – 1 300 ✓	4 750 ✓ (een deel korrek)

4

4.3.3 Identifiseer TWEE moontlike gevolge wat 'n besigheid kan ondervind as sy krediteure nie betyds betaal word nie.

Enige TWEE geldige punte ✓✓

- Verlies aan vertroue van verskaffers
- Rente of boetes vir laat betaling
- Weiering van toekomstige krediet van verskaffers
- Regstappe van krediteure
- Ontwrigting van voorraadverkryging of dienslewering
- Negatiewe impak op besigheid se reputasie

2

4.3.4 Beskryf EEN manier waarop tegnologie 'n besigheid kan help om akkurate en opgedateerde krediteure-rekords te handhaaf.

Enige geldige punt ✓✓

- Rekeningkundige sagteware – Spoor fakture en betalings outomaties op
- Herinner en waarsku – Kennisgewings van verskuldigde betalings
- Outomatiese data-invoer – Minder foute
- Wolkberging – intydse toegang tot krediteure se rekords
- Digitale fakture – Versnel en vereenvoudig rekordhouding
- Integrasie met bankstelsels – Sinkroniseer betalings direk met rekords

2

VRAAG 4:
TOTALE PUNT

40

TOTAAL: 150